

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografa
Brașov, piața mare nr. 30.
Seriozitate nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimite.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nrx. Augenthal & Emerico Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarife
și învaloare. — RECLAMĂRI pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA” ieșe în de-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un exem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 20.

Brașov, Luni-Marti 27 Ianuarie (9 Februarie).

1904.

Alegerea dela sf. Nicolae.

Brașov, 26 Ianuarie v.

In ajunul actului însemnat al
alegerii corporațiilor conducătoare
din fruntea parohiei sf. Nicolae, am
dorit isbîndă cauzei sfinte a popo-
rului nostru mult necăjit și năpustit
din Scheii Brașovului.

Decă la alegerea săvîrșită erî a
invins în adevăr cauza poporului, se
va vedea numai de aici încolo. Pentru
moment nu putem constata decăt
faptul, că fruntașii imprejurul cărora
s'a grupat majoritatea precumpni-
tore a voturilor membrilor sinodali,
fac parte din lamura poporului din
Scheii și ca inteligentă și independen-
tă materială și ca elemente de
muncă serioasă.

Acest fapt e mult îmbucurător,
căci ne îndreptătesce a spera, că
dorința, ce am exprimat'o în ajunul
sinodului electoral, se va preface cu
timpul în carne și sînge și astfel va
incepe un period de lucrare serioasă,
dămnă și roditoare în conducerea și
adminstrarea parohiei sf. Nicolae,
roditoare mai ales pe terenul lumina-
rii, deșteptării și regenerării popo-
rului ei credincios.

Dăe Dumneșeu, ca să fie așa
și ca salutul și lozinca „Să trăiescă
dreptatea”, ce a însuflețit de rîndul
acesta șirurile combatanților pentru
lista majorității, s'e nu fie numai
ominosul foc de paie, ce prea de
multe-ori s'arată la noi Români în
întreprinderile noastre de tot felul.

Ca să nu fie așa, ca însuflețirea
curată și ideală, ce a condus șiru-
rile majorității sinodale și care, pu-
tem dice cu drept cuvînt, după con-
vingerea ce am căpătat'o, a cuprins
nimile întregii populații române
din Scheiu, — căci partea adversă,
ni-se pare lipsită de orî-ce basă prin-
cipiară în acțiunea ei, un conglome-
rat de elemente mamelucesci a foș-
tilor administratori, o cetă adunată
nu prin însuflețire pentru o țintă
frumôsă și de folos obștesc, ci nu-
mai în mod măiestrit prin esploa-

tarea momentană a rîului obicei
contractat din praxa electorală tre-
cută prin locandele epitropesci, și a
inconștienței celor mai mulți ce-o
compun — ca acăsta însuflețire, s'e
nu sbore peste noște în vîzduhul
nimicniciei, ci s'e încolțescă și s'e se
desvâlte tot mai tare în consciința
și simțământul poporului, ca să se
întempe acăsta, și nu altceva, di-
cem, datorî sunt a veghia și a stă-
rui în mod sincer și desinteresat
cei-ce au fost onorați de sinodul de
erî cu încrederea sa.

Da, o mare și grea răspundere
iau asuprași aleșii obștei, bărbații
doritorii poporului credincios, care
cu atăta sete așteptă s'e vadă cu
ochii s'ei visul s'eu dulce, ce în cli-
pitele luminoșe, când își lua hainele
de sărbătore și mergea s'e-și facă
rugăciunea în casa Domnului, îl făcea
s'e uite miseriile traiului s'eu chinuit
și amărit și s'e-și înfățișeze di-le mai
bune și mai înfloritoare.

Avem presimțul, că de astă-
dată, avîndu-se dorințele poporului
cu nisuițele fiilor s'ei luminați, vor
produce un rezultat salutar pe te-
renul pozitivei lucrări, cu arma pu-
ternică religioasă, morală și intelectu-
ală, pentru ridicarea poporului
scheian la nivelul unei esistențe mai
demne, ca să se pótă împărțăși și
el, cum se cuvîne și cum se cere în
diua de ađi, de binefacerile culturai
naționale în mēsură deplină și ne-
știrbită.

Fie ca acest presimț să nu ne
amăgescă nici un moment și salu-
tul „să trăiescă dreptatea” să fie
prevestitorul unui viitor plin de no-
bile stăruințe și de progres, spre bi-
nele și lauda Românilor brașoveni
și a întregii noastre națiuni!

O nouă supărare.

Diarele maghiare sunt fôrte mahnite
pentru următorul fapt. Era vorba, ca ađi,
Luni, ministrul comun de rășboi s'e facă
în delegațiunea ungară declarațiunii asupra
cestiunilor, și mai ales a concesiunilor mi-

litare, carî — după cum se aștepta și con-
tele Tisza — s'e liniștescă spiritele turbu-
rate în sinul Maghiarilor și s'e-i vină în
ajutor guvernului unguresc în lupta con-
tra obștrucțiunei.

In loc de a face acăsta, ministrul de
rășboi Pitreich a lăsat s'e se traducă în
unguresce exposeul ce-l făcuse în dele-
gațiunea austriacă, și l'a distribuit mem-
brilor delegațiunei ungare. Procederea lui
Pitreich a făcut sînge rēu între delegații
unguri, a căror parte însemnată interpre-
tează lucrul așa, că prin traducerea acăsta
ministrul de rășboi ține s'e confirme cele
ce le-a spus în exposeul din delegațiunea
austriacă, declarațiunii despre carî scim,
că au produs mari nemulțămiri la Ma-
ghiarî.

Oficiosu „Bud. Tudositó” publică un
comunicat menit a liniști spiritele cu pri-
vire la acăsta nouă întorsătură. Oficiosu
dice, între altele, că textul autentic ma-
ghiar al exposeului, e întregit, întru cât
se spune în el, că va forma obiect de
discuțiune esecutarea reformelor ce s'au
 luat în budgetul ministeriului de rășboi
pe 1904, anume: separarea în doue a șco-
lei reale superiori de militare din Cașovia, o
parte din acăsta școlă plasându-se în Kis-
marton s'eu Kőszeg, înființarea unei noue
școle reale inferioare în Ardeal etc. Minis-
trul de rășboi — încheie „Bud. Tudó” —
nu va deschide prin un nou exposeu des-
baterile subcomisiunei pentru rășboi a de-
legațiunei ungare, ci în decursul discuți-
unei va da lămuririle necesare.

Prin comunicatul oficiosului din Buda-
pesta se confirmă, deci, părerea acelor dele-
gați unguiri, carî diceau că ministrul de rășboi
Pitreich n'are de gînd a-și espune din nou
punctul s'eu de vedere în ce priveșce ces-
tioniile militare asupra cărora s'a declarat
odată în delegațiunea austriacă. Va da nu-
mai deslușiri la singuraticele cestiuni, decă
delegații maghiari vor avé curagiul de a
i-le cere.

Reiese din casul acesta, că între ex-
poseul ministrului de rășboi Pitreich și
între programul militar al contelui Tisza,
esistă de fapt divergențe esențiale și că
Pitreich nu vré, ca printr'un nou exposeu
s'e vină în ajutorul contelui Tisza față cu
obștrucțiunea din dieta ungară.

Sinodul electoral al bisericei Sf. Nicolae.

(Raport special al „Gaz. Trans.”)

Brașov, 26 Ian. v. 1904.

Sinodul electoral, ce s'a ținut erî în
25 Ian. a. c., și-a rostit cuvîntul și și-a
dat verdictul. Cu o majoritate împuitoare
de voturi a rășturnat vechiul sistem și a
făcut s'e răsară sôrele unui period al drep-
tății și al buneî înțelegeri.

Sinodul de erî a fost o manifesta-
țiune imponantă a voinței parochienilor
din inima Scheilor, și numai acela, care a
luat parte la el, își pôte face o adevărată
iconă despre însemnătatea cea mare a
acestui moment în viața bisericei Sf.
Nicolae.

După terminarea serviciului divin,
părintele protopop I. Droc, comisarul con-
sistorial, eșind în ușa altarului a rostit o
cuvîntare, în fața parochienilor de carî
biserica era ticșită, scoțînd la ivelă impor-
tanța Brașovului ca centru însemnat cul-
tural românesc, prin care fapt sinodul
electoral actual nu este numai o manifes-
tațiune locală, ci deșteptă un interes, care
trece departe peste marginile ținutului
Țării Bărsei și preocupă tótă suflarea ro-
mânescă de la noi.

După terminarea discursului, des in-
trerupt de aplausele celor prezenti, comi-
sariul consistorial a dispus evacuarea bise-
ricii, pentru a se puté controla întrarea
din nou în biserică numai a membrilor
sinodali. De abia pe la ôrele 1 d. m. s'a
putut procede la deschiderea sinodului
mēnținîndu-se biroul de la sinodele ante-
riore, și dispunînd comisariul consistorial,
în urma înțelegerii avute cu fruntașii bi-
sericii Sf. Nicolae, votare secretă prin
țiduli.

Anunțându-se îndată la cuvînt, pă-
rintele Dr. Saftu cetesce între aplause
frenetice lista celor ce și-au dat mîna
spre a face s'e triumfe dreptatea, decla-
rînd tot-odată, că este autorisat a enunța,
că nici unul din mijlocul acestora nu pri-
mesce a figura pe lista contrară.

Tótă lumea aștepta acum, s'e audă
lista candidaților lui Sterică & Companie.
Dér — lucru curios și fôrte semnificativ—

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Din infirmerie.

De Peter Nansen.

Se făcea vizită în infirmeria gar-
nisonei.

Găfînd venia mai întăi medicul-
șef, un om mare și gros, cu chipul dat
pe cetă, singurul semn al rangului s'eu
militar. Lîngă el medicul asistent, înalt și
palid, încerca cu humorul s'eu s'e alunge
norii de pe fruntea lată a superiorului
morocănos. Venia apoi un îngrijitor de
bolnavi cu obrazii rotunđi ca de popă
și cu ochelarii pe nas. Apoi o mulțime
de diferiți alții, compusă din ômeni de-ai
spitalului și caporali. In sfîrșit sergentul
major, puțin cam ametiț — ce-i drept
cam prea de dimiță — care făcea es-
cursiuni prin bucătăriile îngrijitôrelor și cu
o serioșitate impunătoare trăgea căte-o în-
ghițitură din vinul de Oporto, comandat
anume pentru pacienți, și asta numai ca

s'e se încredințeze, decă economul furni-
séză marfă sănătôsă și nefalsificată.

Medicul-șef era indispus. Se primise
o mulțime de pacienți noi, timpul îi era
mēsurat și-apoi tótă nôptea alergase pe
la pacienții privați. Étă de ce părea, că
nimic nu-l mulțumesc. Se repeđi pe
scara cea putredă, care se clătina sub
el, întră în odaia bolnavilor și căđu, ca
o furtună, peste femeile de serviciu și
pacienți.

Mirăi, blăstēmă, insultă chiar pe neo-
bositul glumeț, pe medicul asistent, cel
de-a pururea palid, își vērșă focul pe în-
grijitôre și pe femeile de la spital și cu
o nēndurare categorică rîndui dieta de
friguri, dușuri și oleu de ricină, atât pen-
tru bolnavi de picioare, cât și pentru cei
de stomac.

Se deschise apoi ușa de la camera
27 și medicul șef intră cu întręga lui
suită.

Se apropie de un pat, în care zăcea
cu ochii închiși un bolnav, de aprindere
de plămâni. Obrazii supți îi erau acoperiți

de cotôrele bîrbii nerase și pe frunte îi
străluceau bôbe de sudôre.

— Dôrme? — întrebă șeful infuriat.

— E fôrte bolnav, — îndrășni s'e
șoptescă omul de serviciu, vrînd ôre-cum
s'e-l apere pe cel care zăcea.

— Hm, hm... Medicul-șef ceti de pe
tabla de de-asupra patului temperatura
de dimiță și cea de séră. Apoi după o
pausă scurtă, cu un ton cu totul schimbă,
încet și cu băgare de sēmă întrebă pe
îngrijitôre: „Nu a dormit de loc Mads
peste nôpte?”

— „Nu, d-le doctor, Mads Hausen a
fantasat tótă nôptea. Chema într'una
pe mamă-sa.”

— „Sêrmanul băiat!”

Medicul-șef stătîu érăși căte-va mi-
nute pe gînduri. Vēđu apoi, că Mads
Hausen deschide ochii și doctorul dēđu
din cap dicîndu-i zimbînd:

— „Bună dimiță, dragă Mads, mē
cunosci?”

— „S'e trăiți, d-le medic-șef!”

— „Te-a apucat dorul de mamă-ta?”

Da? Ei, ce-ar dice, decă i-am scrie s'e vie
la tine?”

— „S'e trăiți d-le medic-șef!”

— „Unde locuesc părinții tăi?”

— „S'e trăiți d-le medic-șef!”

— „Mai scii tu cum îi dice la satul
din care ești?”

— „Ah mamă, mamă,—dragă mamă!”

Medicul-șef se întorse cătră cei-alți.
„Nu scie nimeni dintre camaradii de com-
panie ai lui Mads adresa părinților s'ei?”

— „Nu, d-le doctor”, răspuse omul
de serviciu, „nu e nimenea de-aceia de prin
partea locului. Nimeni nu scie ceva mai
mult despre el. Toți sciu însă și o spu, c'a
suferit în tot-déuna de dorul de-acasă.
N'are nici un prieten în companie. E sin-
gur singurel din satul lui. Și el nu pôte
s'e spue nimic; l'am întreat noi... mereu
l'am întreat.”

Medicul își aruncă chipiul pe un pat
gol, se întorse cătră Mads și-i dice:

— „Poți s'e te ridicî puțin, Mads, s'e
stai în capul ôșelor? Haide, încercă... iute

d. I Vlaicu în loc să cetască lista tovarăşiei din care face parte, ca să cunoscă parochienii pe „aleşii“ ei, a înputat părintelui Saftu, că prin cetirea listei mai sus amintite, ar fi făcut presiune asupra membrilor sinodali şi, ca vârf la toate, a anunţat protest contra sinodului electoral, pe cuvânt, că biroul e ilegal constituit şi că doi parochieni ar fi fost cumpăraţi cu bani (auđ! auđ! şiretul!) ca să voteze cu cei din partea dreptăţii. *O tempora o mores!*

În fine s'a început votarea cu ţidul, care a durat până la orele 4 $\frac{1}{2}$ d. a. când comisiunea de scrutin s'a retras în sala de şedinţe a comitetului, ca să numere şi controleze voturile date.

O mulţime imensă ocupase într'aceea curtea cea largă a bisericii Sf. Nicolae, aşteptând cu o extremă încordare rezultatul scrutinului. Era deja întunec, când părintele protopop Droc se arătă pe pridvorul casei de şedinţe a comitetului. În mijlocul unei tăceri profunde, a anunţat apoi comisariul consistorial, că lista majorităţii a întrunit cu 68 voturi mai mult, ca a minorităţii. Lista vechiului comitet întrunise 243 voturi, faţă de 313 voturi ale „ostaşilor dreptăţii“. Vre-o 40 de voturi au fost anulate pe diferite motive, dintre cari aproximativ 30 au fost date tot de sprijinatorii listei majorităţii.

Rezultatul fu salutat cu puternice şi nesfârşite strigări de „să trăiască“ ale mulţimei imense de popor strîns în jurul bisericii şi între sunetele „Cântecului dreptăţii“ s'au împrăştiat omenii în linişte şi în bună ordine către casele lor, mulţimi fiind, cum se vedea de pe feţele tuturor, de rodul şilei, şi urând cu toţii, ca Dumneşu să apere dreptatea şi să binecuvinteze cauza sfântă a poporului din Scheiu*).

Rap.

Clerul român unit şi cestiunea congruei.¹⁾

Din Arhidieceasa de Alba-Iulia şi Făgăraş, Ianuarie 1904.

I.

Mult onorată Redacţiune!

Ţile trec şi Ţile vin şi durerile şi suferinţele bietului cler român unit, nu numai că nu încetază, d'er devin tot mai grele şi mai nesuportabile, şi tot-odată şi mai misterioase.

Sunt vre-o câţi-va ani de Ţile, de când clerul român gr. or. beneficiază din aşa numita „congruă“, respectiv e declarat şi recunoscut de un factor cultural important în viaţa de stat, de un factor, ale cărui prestaţiuni şi servicii pe terenul

* În n-rul de mâne vom aduce unele detalii interesante despre decursul acestui sinod memorabil. — R.e.d.

¹⁾ Dăm loc acestui articol, fiind-că tratăză o cestiune importantă, ce preocupă auđ mult preoţimea română unită, cestiune la care vom reveni. — R.e.d.

moral şi cultural al vieţii năstre de stat, guvernul în fine a recunoscut, că trebuie remunerate conform valoarei intelectuale a membrilor săi.

Scim cum s'a petrecut lucrul cu salarizarea clerului român greco-oriental. Erau forte mulţi, cari credeau, că congresul naţional-bisericesc va respinge dotaţiunea clerului dela stat, aşa cum ea fusese pusă în lucrare de guvern. Tote motivele acestora se concentrau în temerea, nu cumva independenţa clerului român gr. or. să fie ştirbită pe tote terenele de activitate naţională românescă.

D'er congresul, érašă spre mirarea mulţora, avënd în vedere miseria de seculi a părţii celei mai mari a clerului, din pricina căreia nici datorinţele sale către biserică, naţiune şi familie nu şi le pute înplini, şi din alte motive, între cari unul de căpetenie era acela, că de s'ar refusa congrua, s'ar deschide calea cererilor particulare şi desorganisării clerului prin slăbirea disciplinei din sânul său etc., a primit congrua dela stat, pe lângă unele presupunerii făcute şi explicate de factorii competenţi.

Efectul pasului acestuia, cel puţin pentru timpul de faţă, nu s'a arătat nefavorabil, într'atâta, încât auđ acestă „întregire a salariilor preoţesci gr. or.“ se distribuie de către consistorii, ér preoţimea a prins îndată mai mult chiag material, aşa că vetrele ei familiare nu mai sunt cuiburile sărăciei de mai înainte, — şi, ce e mai presus de toate, în astfel de împrejurări creşce vedënd cu ochii credinţa poporului credincios în trăinicia bisericii sale.

În faţa acestei apariţiuni, noi preoţii români uniţi stăm întru cât-va uimiţi şi ne întrebăm, ore cum s'au putut petrece tote acestea, aşa curënd şi aşa dicënd pe neobservate?

Cum ore faţă de clerul român gr. or. de-odată au dispărut diğ, argentele de opinii şi vederi, totă negumerirea între guvern şi factorii conducători în afacerea congruei? După părerea mea modestă, numai aşa: factorii bisericesci competenţi ai bisericii române gr. or. au urmărit cu atenţiune tote fazele prin cari a trecut cestiunea salarizării confesiunilor acatolice din patrie; au luat la mână şi au studiat cestiunea congruei din momentul apariţiei ei; au combinat avantajele primirii ei; s'au pus apoi în contact cu bărbăţii români mireni gr. or. erudiţi, esperţi şi încărunţiţi în luptele pentru emanciparea şi libertatea acelei biserici, şi aşa lămurii asupra proporţiei răului şi binelui, ce rezultă pentru cler şi neam din primirea orî respingerea ei, — au decis primirea.

Auđ greco-orientalii se bucură de situaţie acceptabilă, ér noi ne tănguiem de starea noastră; năcăjii de ieri, auđ privesc cu compătimitere la noi, cari suntem atât de amăriţi din cauză că necum se se deslege şi faţă cu noi acestă cestiune, ea a devenit, prin modul de împărţire a așa di-

sului „ajutor de stat“, o adevărată plagă şi calamitate pentru clerul nostru unit.

O, nu! vor striga mulţi din marii apostoli ai sfinţei uniri, — noi suntem clerul şi poporul ales al lui Dumneşu, căci suntem uniţi cu mama noastră Roma de 200 de ani trecut, ca să purtăm şle-pul conglomeratului de naţiuni numit: catolicii Ungariei, — ca să alergăm de decî de orî pe an la așa numitele „conferinţe ale episcopatului catolic maghiar“ la Budapesta, spre a auđi din gura acelor preoţi exclusiv bineveduţi prelaţi ai lui Dumneşu, cum lucră în tot fel contra existenţei naţionale a bisericii române unite din Ungaria şi Transilvania; — cum trebuie să alerge câte-un episcop de ai noştri la Roma, spre a ne esopera amânarea sentenţei de executare de auđ pe mâne; — cum ne dovedesc îngâmfaţii prelaţi romano-catolici maghiari, că pentru noi nu e scăpare şi ajutor, decât „în biserica singur mântuitoare“. Aşa d'eră ne vom lăpăda de tot trecutul nostru, de tote tradiţiunile năstre istorice şi naţionale, érá în schimb noi nu avem drept a cere dela ei acelaşi lucru, — ei au să reprezenteze religieuna privilegiată a Ungariei, să exploateze şi mai departe singuri şi neconturbaţi fondurile cele mari catolice create de regi şi guverne pentru mari servicii făcute statului în timpuri grele ale creştinătăţii, — se se calăuzescă de principiile şoviniste şi condamnate de totă lumea ale primatului Ier, care vré să ridice la dogmă catolică modernă principiul, că pentru maghiarizare sunt iertate mijlocele, pe cari până acum le-a respins şi combătut religieuna creştinescă. Noi însă scim, că membrii clerului romano-catolic pe noi Români uniţi în genere, şi pe cei din cler în special, tocmai așa ne-au de dragi, ca şi pe orî şi care preot séu mirén român gr. or. Acestă iubire noi nici când nu-o vom obţine; d'er nici nu ne trebuie, pentru-că ea e condiţionată de lăpădarea noastră de neamul nostru românesc, jertfă, pe care în schimb pentru dragostea lor, nu li-o vom aduce în vecii vecilor.

După simpla şi modesta mea părere, placă orî displacă cuiva: auđ în Ungaria şi Transilvania mai uşor şi mai bine se pôte înţelege un preot român unit c'un preot calvin, decât c'un „colegă“ romano-catolic. Preoţimea reformată ni-a fost tot-deuna un contrar politic declarat şi apert, şi ne este şi auđ, d'eră în cele religiose auđ ne dă pace, organismul bisericii năstre nu ni-l atacă; pe când „fraţii catolici maghiari“ de dragul nostru vréu să ne strîngă la pieptul lor iubitor așa de tare, încât să ne iese sufletul. Preoţimea ev. ref. reclamă auđ executarea art. de lege XX din 1848. Va ajunge la scop séu ba, nu scim, d'eră pentru noi preoţii români uniţi cestiunea a devenit indiferentă, la nici un cas nu avem nici să pierdem, nici să câştigăm ceva. Preoţimea maghiară romano-catolică jócă auđ un rol politic, care

nu-i prea face onóre. Cu cuvântul profesăză şi predică principiile Evangheliei, spiritul lui Christos, éri în realitate şi practică la calcă în picioare, căci când e vorba de extirparea noastră naţională se asociază şi cu infernul, numai spre a plăcé şi servi şoviniştilor maghiari neaşi şi renegaţi, — dovadă ţinuta şi profesiunile foilor maghiare catolice, politice şi bisericesci, şi dovadă eclatantă mai nouă ţinuta unor prelaţi şi preoţi înalţi romano-catolici la constituirea în Seghedin a societăţii pentru lăţirea maghiarismului în părţile bănăţice.

Cel ce scie din ce elemente ciudate e recrutată auđ preoţimea maghiară romano-catolică din Ungaria şi Transilvania, află în cât-va şi esplicabilă apariţiunile psihologice curioase din sânul ei. În sânul ei se află reprezentate mai tote naţionalităţile Ungariei: Maghiari, Germani, Těuţi (Slovaci), Croaţi etc., cari aprópe toţi s'au născut în cea mai mare miserie, au studiat suferind fóme şi mari lipsuri 6 clase gimnaziale şi apoi au întrat în a 7-a clasă în reverendă, spre a-şi primi şése ani de arëndul dresura de umilită şi supunere órbă. Cine a voit, a maturisat, cine nu — nu. Ajuşă din miseria cea mare la óla cea grasă a preoţimei maghiare romano-catolice, la beneficii mari, íşi renegă tot trecutul, tote legăturile fireşti de mai înainte şi se întrec a posa (da) pe Maghiarii adevăraţi, scíind că şi așa vor p. té face isprăvuri bune pe cariera preoţescă. Şi aceşti ómeni privesc peste umér la bieţii preoţi români uniţi şi gr. or. de-opotrivă!!! Prelaţii şi preoţimea rom. cat. din Ungaria sunt auđ calăuzii de nisce principii atât de ostile Românilor gr. cat. din acestă tăr, încât íţi vine a crede, că orî nu mai au lipsă de ei în lupta pentru înţărirea şi susţinerea catolicismului în Ungaria, orî ei abandonăză acestă luptă ca pe o luptă disperată.

Conflictul ruso-japones.

O scire telegrafică din Petersburg cu data de 6 Februarie spune, că în aceea şi a sosit la Petersburg scirea, că ambasadorul rus din Tokio br. *Rosen*, a înmănot guvernului japones *respunsul rusiei*. Nota rusescă i-a sosit la 4 l. c. amiralului rus Alexejev, care a comunicat'o baronului Rosen.

Telegrama ce conţine textul notei-răspuns, a costat 2300 ruble. În răspuns, se dice, Rusia face Japoniei *concesiuni*, despre cari până acum nu s'a amintit, *concesiuni*, cari probabil vor satisface pe Japonia şi vor împiedeca izbucnirea răboiului. Răspunsul se crede, că e ţinut în termini forte concilianţi şi recunosce supremaţia Japoniei asupra Coreei, Rusia dorind numai ca supremaţia acestă, să nu se valoreze şi în privinţa militară, adecă Japonia să nu întărească din punct de vedere strategic punctele mai principale. Ultimul cuvânt al oficiului de externe rusesc este, că Rusia doreşte sincer, ca răspun-

fiţi ajută d-şóra *Holm* şi ştrengarul ăsta strîmb..., să stai puţin ridicat, un moment, ca să te examinez. O să veđi tu, Wads, că în câte-va Ţile o să fi érašă sănătos şi-atunci o să te trimitem acasă, la mamă-ta!⁴

Il mângăia cu mâna peste fruntea asudată, îngrijitoarea şi omul de serviciu îl sprijiniră fie-care pe câte-un braţ şi medicul şef íşi lipi urechea de spatele lui Mads.

„Da, da, dragă Mads... așa..., acum lăsaţi-l.“

Se întórse către medicul asistent, care încetase cu glumele, şi-i şopti:

— „E gata!“

Şi-apoi díse tare:

— „Intr'adevăr e de mirat cât de mult s'a uşurat bóla lui Mads de erî până astăđi. În curënd are să fie érašă un soldat chipeş. Vorba e numai, decă Mads ar vré să mănănce ceva. Cam ce-ai vrea tu să mănănce Mads?“

Bolnavul îl privi pe doctorul, indiferent.

— „Da... gândesce-te, cam ce-ai vré tu să mănănce... ce-ţi doreşte inima ta? Nu trebuie să te genezi Mads... Tu eşti în serviciul statului şi statul nu pregetă de loc când e vorba de sănătatea unui apărător al său. Ţi-ar plăcea un vin de Oporto, Mads?“

— „Nu... u...“

— „A, de bună sémă ai vrea mai bucurosi cognac? Nu! Atunci pôte un pahar de bere?... séu vin fier?“

Mads rămăse cu totul indiferent la ispitele acestora. A fost zadarnic chiar şfatuţul pe care-l ceru doctorul şef de la suita sa; nimeni nu cunosea gustul lui Mads.

D'er doctorul n'a disperat.

— „Vorba e să ai puţină fantazie. La urma urmei tot fi vom afla noi gustul. Nu-mi vine nimic în minte, nici un fel de spirituasă, căreia să-i fie devotat bolnavul!“

Continuă însă, ispitindu-l cu tote vinurile şi grogurile posibile, d'er Mads rămăse la tote indiferent până ce, în sfârşit, doctorul díse:

— „D'er ce-ar díce Mads, când ar fi vorba de un punsch de Arrak?...“

Faşa soldatului se învioră întocmai ca la amintirea depărtatului şi mult înduioşetorului Crăciun şi repetă încet... încet de tot într'o delicioasă aşteptare:

— „Da... Arrak...“

Doctorul era satisfăcut.

— „In sfârşit, har d-lui, i-am aflat pasiunea lui Mads!“

— „Caporal! Însemnă pe tabla de alimente speciale o sticlă de Arrack pentru Mads Hansen. D-ta, d-şóra Holm, îngrijesce să i-se aducă lui Mads atâtea sticle de punsch de Arrack, câte doreşte. Şi d-ta — se adresa omului de serviciu — rămăi astăđi după amiăđi cu Mads, beţi amëndoi punsch şi jucaţi „şése-deci şi şése!“

Se întórse apoi spre asistentul său, care-l admiră cu un zîmbet de politeţă, şi-i díse: „Ce scandal o să avem cu administraţia generală pentru sticla asta de Arrak! O astfel de prescriere nu s'a mai

făcut nici-odată în infirmeria garnisónei regale danese!“

Reveni la patul bolnavului, îl mângăie uşor pe obraz şi-i díse:

— „Rămăi cu bine, dragă Mads!...“

Íşi luă apoi chipiul, şi-l trînti pe capul său mare şi-şi continuă visita gáfăind şi cu o serioşitate cazonă.

Întreaga după amiéđă Mads Hansen beú punsch de Arrak şi jucă „şése-deci şi şése“ avënd firma credinţă că e în serbătoarele Crăciunului.

Cătră séră începú agonia şi omul de serviciu chemă pe d-şóra Holm. Mads când o zări, se ridică în pat, o cuprinse cu braţele amëndoué şi lăşându-şi capul pe pieptul ei, se hoccia:

— „Mamă... mamă!...“

Bětrána şi palida fată îl mângăia cu gingăşia ei stângace, fi vorbi ca unui copil şi ei... se linişti.

Muri fericit. Credea sërmanul, că serbăză Crăciunul dimpreună cu mamă-sa.

Z. Bărsan.

sul ei să servescă de basă la continuarea negocierilor.

Din Vladivostok se anunță, că Japonieii aflători acolo au părăsit toți orașul, ou tôte că autoritățile locale rusești li-au promis, că se vor îngriji de siguranța persoanei și averii lor. Toți comercianții și-au vândut mărfurile cu prețuri minimale și au plecat spre Japonia. Patru corăbii japoneze au plecat încărcate cu pasageri japoneși. Plecarea lor are caracterul unei refugieri.

Chinesii încă sunt cuprinși de serioșe griji. După cum i-se telegrafiază din Hongkong diarulul „Times”, ambasadorul rusesc din Peking a încunoscintat oficial pe guvernul chinez, că în cas de izbucnirea războiului, trupe rusești vor fi silite să ocupe Tienchin și Pekingul.

SCIRILE DILEI.

— 26 Ianuarie v.

Resultatul alegerilor de erii de la biserica Sf. Nicolae din Brașov. Membrii în comitetul parohial: 1. Vasile Voina protopop, 2. Dr. Vasile Saftu paroch, 3. Ioan Prișcu diacon, 4. Virgil Onițiu director, 5. Teodor Nicolau, 6. Christea Orghidan, 7. Vasile Muntean-Duioiu, 8. Dumitru Marcea sen., 9. Ioan Dușoiu, 10. Ioan Puffu, 11. Nicolae Urzică, 12. George Dima, 13. Nicolae Ghirincea, 14. Lazar Nastasi, 15. Irodion Neuguțiu, 16. Ioan Aron, 17. Florea Pernea, 18. Constantin Orghidan, 19. Dr. Constantin Lacea, 20. Stefan Median, 21. Ioan Pricu, 22. Nicolae Pestrea, 23. Stefan Popoviciu, 24. Nicolae P. Stinghe, 25. George Ciolfec, 26. Ioan Mărăroiu, 27. Nicolae G. Furnică, 28. Neculae Puiu, 29. Dumitru Roncea jun., 30. Ioan A. Lupan.

Membrii suplenți în comitet: 1. Neculae Sulică prof., 2. Dumitru Haller, 3. George Cristof sen., 4. Petru Spuderea sen., 5. Stefan Găitan, 6. Ioan Bădițoiu jun., 7. Nicolae Ciocă, 8. Neculae Furnică-Costinu, 9. Ioan D. Spuderea, 10. George Lupșan.

Membrii în Epitropie: 1. Andrei Buntoiu, 2. Andrei Lupan sen., 3. Dumitru Lupan, 4. Nicolae Dima.

Membrii în delegațiile școlilor centrale: 1. Dr. Vasile Saftu paroch, 2. Virgil Onițiu, 3. Andrei Lupan sen., 4. Dumitru Lupan, 5. Neculae G. Furnică, 6. Teodor Christan, 7. Ioan C. Panțu, 8. George Neugușiu, 9) Mihail Russu, 10. Ioan A. Lupan, 11. Simeon Theodor, 12. Valeriu Uvegeș, 13. Dumitru Marcea jun.

Dina de 24 Ianuarie, aniversarea Unirei principatelor române, s'a serbat de câtră tôte școlile din țără, în urma unei circulari a d-lui ministru al instrucțiunii publice. S'au ținut conferențe ocazionale pentru glorificarea acestei zile înscrisă cu litere mari și neșterse în istoria națională a României; elevii s'au produs cu mici cuvântări originale séu recitând poesii din vocabularul poesilor patriotice; la școlă superioară de arte și meserii din Bucuresc s'au avut loc o frumoasă serbare organizată de elevi cu concursul profesorilor. Séra s'a dat la Ateneu, o serbare națională din inițiativa *Ligei culturale*, care își serbează tot-odată a XIV-a aniversare de la înființarea sa. Capitala era pavozată de la un capăt la celălalt ér repausul dominical fu respectat cu sfinținie.

D-l Nicolae Densușanu, ilustrul istoric român, scrie „Drapelul“ a petrecut câteva zile în Lugos, ca óspe al fratelui d-sale, Rvas. d-n Benjamin Densușanu, canonic. Duminecă d-l N. Densușanu s'a relntors la Bucuresc, unde pune acum sub tipar un op monumental despre Istoria Românilor înainte de fondarea principatelor române.

Câți ofițeri vorbesc limba maghiară. Ministrul comun de război și a pregătit un conspect asupra domiciliului ofițerilor din armata comună și a cunoscintelor lor de limba maghiară. După acest conspect, în armata comună servesc

cu totul 17,532 ofițeri, dintre cari 3009 (17.16%) vorbesc limba maghiară perfect, 2847 (16.27%) conform cerințelor serviciului. Prin urmare numărul total al ofițerilor cari cunosc limba maghiară e de 5856 (33.40%).

„Rutenii și Gazeta“. În articolul din numărul de la 5 Februarie vorbind despre adevăratele cause ale mișcării de convertire în mijlocul Rutenilor, am spus, că clerul rutean s'a înștrăinat de popor și în familie vorbesc ungurese, am spus, că au introdus ceremonii latinesc în liturghie și că în timpul din urmă unii au cerut liturghia maghiară. — „Brassoi Lapok“ într'o scire de dece rânduri rezuméză cauzele indicate de noi sub titlul de mai sus și dize, că „Gazeta“ găsesce următoarele cauze etc. Rugăm pe cei de la „Br. L.“ să cetescă și foile maghiare și vor vedé, că nu numai „Gazeta“ găsesce aceste cauze, ci și „Bud. Hir.“, (nr.35) în colónele căruia însuși Szabó Jenő, membru în casa magnaților și altă-dată protagonist al liturghiei maghiare, scrie:

„Să nu ne amăgim! Mai sunt și alte cauze (afară de chestiunea birului), cari direct séu indirect au pricinut schisma... La 1896 s'a scos la ivélă chestiunea *liturghiei maghiare*, s'a căutat a se introduce în biserica greco-catolică fel de fel de *inovații și abreviări după model latin*, neținând cont de alipirea tenace a poporului față cu fie-care slovă a ritului séu strămoșesc... ér din partea statului fără motiv și fără necesitate, au forțat *limba maghiară*... Săpienti sat!“

Inspecțiuni școlare. D-l canonic și inspector școlar archidieceșan Dr. Victor Smigelschi a început inspecțiuni școlare în tractul protopopesic al Biei.

Profesor nou în Năséud. D-l Dr. Alesandru Pleancu, profesor la gimnasiul gr. cat. din Beiuș, după cum scrie „Răvașul“, a trecut în aceeași calitate la gimnasiul fundacionat în Năséud.

Adunarea extraordinară a Congregațiunii comitatului Brașov va avé loc Luní în 15 Februarie a. c. n. la órele 9 dimineța.

Pentru camera medicilor din Viena s'au făcut zilele acestea alegerile. A reușit lista de compromis stabilită de medicii evrei și aliații lor. Este caracteristic, că dintre cei 58 de membrii, 33 sunt evrei. Pentru această listă s'au dat 1110—1150 de voturi, pe când lista medicilor creștini n'a putut întruni, decât 700—750 voturi. Adevérat, că medicii evrei din Viena sunt și de altfel în majoritate, ér majoritatea lor a fost spriginită și de vr'o 100 de medici creștini. Numéru medicilor cu drept de vot în Viena, este de 2171 dintre cari 1189 evrei (au votat 1036) și 982 creștini (au votat 850.)

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat: *Pe lista de colectă Nr. 32* a elevului de la masa studenților (colectant Iuliu Giurgiu cl. V g.) deia Roman și Valeriu Damian 1 cor., R. Rimbaș 1 cor., Cantemir Boneu 30 b., N. Cleș 10 b., Stef. German 30 b., Traian Stefan 40 b., Const. M. Costin 80 b., Cornel Impérat 1 cor., Olimpia Ometa 1 cor., Romul Giurgiu 1 cor., Nicolae Giurgiu 40 b., Vasile Boneu 40 b., cu totul 7 cor. 70 b., din cari s'au subtras spese de porto post. 20 b. deci: 7 cor. 50 b. *Pe lista de colectă Nr. 33* a elevului de la masa studenților (colectant Iosif Caragea cl. VII g.): Simion Caragea 5 cor., Elia Jana 2 cor., Ana Stoian 2 cor., Nic. Durga (?) 2 cor., Iacob Muntiu 5 cor., Emilian și Ecaterina Novacovic 4 cor., Val. Fizeșian 1 cor., G. Simeon 80 b., Toma Fisteog (?) 2 cor., Vasile Caragea 1 cor., *cu totul 24 cor. 80 b.* *Pe lista de colectă Nr. 6* a elevului de la masa studenților (colectant Ioan Baleanu cl. VI g.): véd. Ecaterina Tismonar 10 cor., Lazar Bălean 10 cor., Crainicescu 2 cor., G. Potocean 3 cor., Costan Frunzăverde 40 b., Todor Drugariu 4 cor., Gongea Costănoiu 2 cor., Sofr. Frențil 1 cor., *total 32 cor. 40 b.* *Pe lista de colectă Nr. 21* a elevului de la masa studenților (colectant: I. Dobrominescu I c.): Sf. Biserică gr. rom. din Dubova 5 cor., Em. Pirtea 2 cor., Petru Humiția 1 cor., I. Dobromirescu 2 cor., Iac. Mișucescu 1 cor., Comuna bisericescá Ogradena-vechiá 5 cor., *cu totul 16 cor.* *Pe lista de colectă Nr. 22* a elevului de la masa studenților (co-

lectant I. Hernea cl. I com.): Dr. Aurel Novac, adv. 4 cor., Bobroni 4 cor., D. Bălănescu 4 cor., Tomia Endre 2 cor., Iuliu Roșiú 4 cor., Dr. I. Nedelcu adv. 4 cor., Dr. I. Manguica 2 cor., Dr. Mékes 2 cor., Bart. Panciovan 1 cor., Iac. Petruș 1 cor., Prachthäuser 1 cor., G. Hernea 2 cor., *cu totul 31 cor.* — Priméscă marimoiși donatori cele mai călduróse mulțumite. — *Dir. școlilor medii gr. or. rom.*

Invasia Bulgarilor în Transilvania. Nu vé spăriați, nu Bulgari înarmați cu puși, — ci cu praz, cépă, aiú și alte zarzavaturi. Societatea agricolă din Clușiú a înaintat o jalbă consiliului comunal, în care se arată, că nisce Bulgari au luat pământuri în arendă, unde cultivă zarzavaturi și fără să pórté sarcinile publice, pe cari le pórtă zarzavagií indigení — ei se bucură de favoruri în comerțul lor. Acești bulgari se hrănesc cu cépă, umblă îmbrăcați în straiete lor simple, aduse din Bulgaria, nu aduc nici un folos comerțului țării și în schimb numai din comitatul Coșocnei duc afară pe an 160.000 cor. Societatea propune diferite restricțiuni, ca să li-se impună a vinde numai en gros, a li-se designa un loc anume în piață etc. — S'a numit o comisie însărcinată cu anchetarea chestiunei.

Cutremurul de pământ de Sâmbătă s'a simțit în tótă țera Bărsei și în Sécuime. Etă ce ni-se scrie din Rîșnov cu data de 7 Februarie: „Érí dimineța Sâmbăta la órele 3 și ³/₄ s'a simțit la noi în comună un cutremur de pământ în direcțiunea de la ost spre vest. Cărțile și hârtiile din masa de scris, s'au mișcat de 2 degete spre ost. După ce am aprins lumina, lampa oscila încă, și a oscilat câteva minute. R. Cristoloveanu inv.“

Posturi vacante de notari. Bratea, (Bihar) salar 1020 cor., locuință liberă, 18 jughere pământ 15 stângeni de lemne. Terminul: 22 Februarie. Petițiile a se adresa pretorului din Aleșd.—Surdac (Solnoc-Dobăca) 800 cor. salar: 104 cor. bani de locuință: 298 cor. pașal. Terminul: 17 Februarie. Oficiul pretorial Cs.-Gorbó. Raftoa (Caras-Severin): Lefă totală 2954 cor. Terminul 17 Februarie. Oficiul pretorial Bogsa. — Belistye salar 1601 cor., Pentru locuință și pașal 1246 cor. Terminul 23 Febr. Oficiul pret. Jám. — Vidra de jos (Turda-Arieș) salar 700 cor. bani de locuință. 170 cor. Terminul 15 Februarie. Oficiul pretorial Cămpeni. (Topanfalva.) Ocna Deșului, salar 800 cor., bani de locuință: 160 cor. Terminul 10 Februarie. Oficiul pretorial Deșiú.

Balul casinei din Beiuș se va aranja anul acesta la 11 Februarie st. n. în sala ospétării comunale. Prețul de înțrare pentru persónă 2 cor. Pentru familie după buna plăcere. Inceputul la órele 8 séra.

Afacerea domeniului Negoiú. Din Belgrad se telegrafézá, că în aranjarea chestiunei domeniului Negoiú, rudele, cari susțineau proces contra dispozițiilor testamentare, precum și Teodorovic, au primit 720 de mii de franci, rămânend moșia statului sêrbesc. Inșé mai înainte ca învoiala acésta să fie ratificată, s'a întâmplat asasinarea regelui și reginei Serbiei, ceea ce a făcut să se ivécă dificultăți. Aceste dificultăți inșé n'au putut opri ca moșia Negoiú să fie vëndută la licitație, septémăna trecută, la doi proprietari din România, pe prețul de două millióne două sute de mii de franci.

O pagină tristă.

Prea cunoscutul Aurel Onciul din Bucovina, care numai cínste n'a făcut neamului românesc prin activitatea sa anti-națională, s'a apucat mai déunăđi să dăscălécă în fițuica sa „Voința Poporului“ pe frații de peste Carpați debitând nisce acúsări inepte la adresa lor. Articolul lui Onciul a produs un viu resens în presa din România. Rêspundénd acum Onciul la articolele diarelor române atinge și chestiunea evreescă, pe care profesorul de la universitatea din Iași d-l A.

C. Cuza a studiat-o atât de profund și a expus-o atât de bine în prelegerile și scrierile sale. Onciul, care e mare prietin cu jidovii, nu se sfiesce a se pronunța contra direcțiunei naționale reprezentate de Cuza. „V. N.“ reproduce articolul lui Onciul sub titlul „O pagină tristă“. Estragem din acest articol următoarele pasage, cari dovedesc spiritul anti-național și filoevreesc al Românului bucovinean:

„Vé aninați de ovrei — dize Onciul — și ne faceți reproș, că ne-am aliat politicéște cu ei. Dér de ce nu-l réstigniți pe luminatul prof. Radu de la universitatea din Iași? Și totuși vé dize: înholbați ochii, priviți adevéruului în față și cu rușine vé veți retrage de pe câmpul discuțiái serioșe.

„Atitudinea curagióșă a prof. Radu face onóre Românilor, pe când apucăturile prof. Cuza vor fi resimțite ca pată (!!) a neamului român. Înțelegem, déca nu voiți să naturalisați cămătarii ovrei. Dér ce voiți d-vóstră de la meseriașii, industriașii și literații ovrei? „Basmele române“ de Lazăr Șăineanu e un monument literar și totuși Lazăr Șăineanu până ađi încă nu e naturalizat — spre rușinea (!) neamului român. Séu literatul Iuliu Baraș n'a fost ovreu?”

Nu știți, că cel mai mare poet român Vasile Alexandri (?) e de origine evreu? Omul cult numai o judecată póte avé în afacerea evreescă: sunt ovrei mișei și ovrei cínștiți, precum sunt români mișei și români cínștiți. Pe ovreul și românul mișel îl combatem, pe ovreul și românul cínștit îl apăram. Lepădăm invidia pentru preponderanța culturală și economică a ovreilor și luăm pildă sênătóșă de la ovrei“.

ULTIME SCIRI.

Petersburg, 8 Februarie. Raporturile diplomatice între Rusia și Japonia au fost întrerupte. Ambasadorul Japoniei la Petersburg a remis contelui Lamsdorff o notă guvernului séu dizecând, că Japonia suspendă negocierile cu Rusia și **rechémă îndată pe ambasadorul séu din Petersburg.** — În urma acésta, **guvernul rusesc încă a rechemat pe ambasadorul séu din Tokio.**

„Mesagerul guvernului“ publică o circulară telegrafică, pe care contele Lamsdorff a adresat-o reprezentanților ruși din străinătate, în care le comunică ruperea relațiilor diplomatice cu Japonia și rechemarea ambasadorului rusesc din Tokio împreună cu tot personalul misiunei imperiale rusești.

Viena, 8 Februarie. Intorsătura, pe care au luat-o lucrurile între Rusia și Japonia, a produs aici o mare senzațiune.

Diverse.

O curiosă ordine de dans Un diar din America de sud publică o curiosă ordine de dans a unui local de dans public. Se citesc într'insa următoarele legi:

Nici unui dansator nu-i e permis să danșeze mai mult decât odată cu una și aceeași dansatóre.

Femeilor și fetelor le e interđis să ridice rochiile.

Bărbații trebuie să aibă în mână o batistă pentru a înconjura talia dansatórei, spre a nu-i murdări rochia.

A dansa și a face curte în același timp e interđis.

Pieptenele și cutiile cu pudră trebuie să lăstate pe masa de toaletă.

Nimeni nu-i e ertat să scuipe în localul de dans, séu să-și ștergă nasul cu degetile.

Dansatorii trebuie să danșeze cu orice dansatóre fără deosebire și colóre séu de naționalitate.

Cei însurați să danșeze cu femeile, cei neinsurați cu fetele.

Nimeni nu póte să ordone musiceei ce să cânte.

Cei beți vor fi dați afară.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Călinădarul Plugarului

În editura tipografiei A. Mureșianu, Brașov, a apărut „Călinădarul Plugarului” pe anul vișect 1904. — Anul XII.

Ca și în anii trecuți, așa și anul acesta „Călinădarul plugarului”, fidel numelui său, intră în casele cărțurilor noastre dela sate, ca prin învățătură și povețe din ramura economiei, să le îmbogățească cunoscințele și să-i îndemne la muncă rațională, servindu-le tot-odată de călăuză în viața practică.

Cei cari se vor grăbi a-și procura „Călinădarul Plugarului”, vor mai avé, în afară de acesta, privilegiu de-a-și petrece cu el câte-va ore vesele și senine, cetind bucățile alese ce le cuprind în partea literară și distractivă, în care se publică câte-va piese alese, anecdote, glume și povețe.

Conținutul „Călinădarului Plugarului” este următorul:

In frunte se află o ilustrație (Orășul Brașov). Urmază cronologia anului 1904. — Regentul anului. — Sărbătorile și alte zile schimbătoare. — Calculul sărbătorilor mai mari. — Posturile la răsariteni. — Caracterul anului 1904. — Urmază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului, la fie-care lună dându-se sfaturi asupra lucrărilor, ce are să le facă economul, care ține să-și poarte economia după toate cerințele. — Urmază genealogia domnitorilor din Europa. — Taxele telegramelor și postale. — Taxele pentru epistole. — Taxele pentru pachete și pentru porto-tarif după greutate. In partea aceasta se dau numeroase indicațiuni cu privire la regulile de observat la trimiterea de scrisori, bani și pachete. — In rubrica timbre și taxă se arată, ce anume timbre și taxe se cer la tot felul de petițiuni, documente etc.

Rubrica *târgurilor* e foarte bogată. După datele oficiose din nou îndreptate și publicate de ministerul de comerț se arată târgurile libere din Ardeal, Banat și Țera ungrască, cu observațiunile necesare, apoi târgurile din Bucovina, și un adaus la târgurile din Banat și Ungaria, precum și târgurile aranjate după lună.

Partea economică a Călinădarului conține următoarele articole scrise de colaboratorul nostru economic d. I. Georgescu; anume: „Industria de casă — seceriș de érnă”, un articol instructiv despre marile folose ce le aduce țeranului nostru industria de casă; „Cultura nucilor”, „Cultura prunilor”, „Ciuma cartofilor”, „Bóla de gură și de unghii la vite”.

In partea literară se publică trei poesii alese: „Codrule Măria-Ta” și „Doina” de M. Eminescu, apoi „Cântec românesc” de G. Coșbuc. Urmază o istorisire foarte interesantă: „Cuza Vodă și țeranii”, scrisă de colaboratorul nostru d. Gr. N. Coatu (Banca, jud. Tutova, România) într-o limbă neaoșe moldovenască ce semnă mult cu limba ce se vorbește la Românii din Transilvania.

Urmază după aceasta un interesant episod din viața directorului de școlă Gavril Munteanu, scris de G. Barițiu, și o caracterizare, de C. Boliac.

Se publică apoi *Povețe* interesante și instructive, ér la urmă *Anecdote și glume*. Partea restantă cuprinde anunțuri pe mai multe pagini.

„Călinădarul Plugarului” costă exemplarul 44 bani + porto, și se vinde la tipografia A. Mureșianu, la librăria H. Zeidner Brașov (care are și depositul pentru vîndătorii de călindare) și în toate librăriile. Așa în librăriile din Arad, Agnita, Blași, Baia-mare, Bistrița, Caransebeș, Cernăuți, Cohlalm, Elisabetopol, Făgăraș, Gherla, Lugosiu, Medias, Oradea-mare, Oravița, Orăștie, Reghin săresc, Sibiu, Cluj, Sătmăș, Sebeșiu, Timișoara etc.

Abonații diarului nostru, pot să comande călindare de-odată cu reînnoirea abonamentului.

A V I S.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei” se pot face și reînnoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonații să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca expedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arete și posta ultimă.

„Romana”

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana” dans de colónă în 5 figuri. *Descriată și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („in loc de prefață”), de *Tunaru din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Muresianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana”, unicul dans de colónă român. In ierna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acesta și jubileul de 50 de ani al „Romanei”. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana” jubilară, adecă au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii”.

Autorul broșurei explică „Romana” în strinsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei”, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colónă român să poată fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoare muzice a „Romanei”, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzice. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana” pretutindenți între noi, a fost tot-deune o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în quart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei” cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Pivnița Eszterházy.

Pe amatorii de o beutură bună îi fac cu deosebire atenți a-supra vinului meu:

Bakator litru . . . 50 cr.
Sauvignon litru . . . 1 fl.

și pe amatorii de vin negru la
Tugela drops . . . 70 cr.

Cu totă stima

WILHELM KOPONY,
aré dașul pivniței Eszterházy.

Cetescă fie-care și comande
fulgi de găscă

numai 60 cr.

Trimit ½ Kilo fulgi de găscă cenușii curățit gata cu 60 cr. Calitate mai bună numai 70 cr. În pachete de 5 Kilo cu posta, și cu rambursă.

J. Krasa, Bettfedernhandlung
in Smichow, bei Prag, (710).

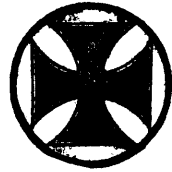
„Gazeta Transilvaniei”
cu numărul à 10 fil. se vinde
la librăria Nic. I. Ciurecu și
la Eremias Nepoții.

Cruce séu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și inviorează

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a
acest aparat vindecă bo-

se da împrejurării, că
le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, ținuturi de ureche, bătaie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, aușul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reacelă la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, uđul in pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine póte examina aceste atestate

Acel pacient care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimité banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s' se confunde cu aparatul „Volta”, de óre-cc. „Ciasul-Volta” atât in Germania cât și in Austro-Ungaris a fost oficiós oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e in genere cunoscut și apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucei male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Pretul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morbari, cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vîndare pentru țera și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V, Strada VADÁSZ 42 A./E.
colțul strada Kálmán.

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Februarie n. 1904

Renta ung. de aur 4%	118.85
Renta de coróne ung. 4%	99 —
Impr. cáil. fer. ung. in aur 3 1/2%	90.85
Impr. cáil. fer. ung. in argint 4%	98.60
Bonuri rurale croate-slavone . . .	99.25
Impr. ung. cu premii	208. —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin .	164.60
Renta de hártie austr.	140.50
Renta de argint austr.	100.45
Renta de aur austr.	120.55
Rente de coróne austr. 4%	100.60
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	93.35
Losuri din 1860.	154.35
Acții de-ale Bânței austro-ungară .	16.22
Acții de-ale Bânței ung. de credit.	763. —
Acții de-ale Bânței austr. de credit	663.25
Napoleoniori	19.05
Mărci imperiale germane	116.92 1/2
London vista	239.62 1/2
Paris vista.	95.22 1/2
Note italiene	95.10

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Feb. n. 1904.

Banonot rom. Cump.	18.86	Vénd.	18.90
Argint român. "	1×.80	"	18.86
Napoleoniori. "	19.05	"	19.10
Galbeni "	11.20	"	11.30
Ruble Rusesce "	2.53	"	2.54
Seris fonc. Albina 5%	101. —	"	101.25
Mărci germane "	117.20	"	118. —
Lire turcesce "	21.50	"	21.60

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, in totă mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.